WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Olsztyn, dnia 17 grudnia 2014 roku

PS-II.431.2.15.2014

Pani
Bożena Knabe
Kierownik
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Lubawie

ul. Rzepnikowskiego 9A
14-260 Lubawa

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej „ustawą o kontroli w administracji rządowej", przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubawie (ul. Rzepnikowskiego 9A, 14-260 Lubawa; REGON: 004450190; NIP: 744-12-86-259).
(akta kontroli str.1-2)

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie jej prowadzenia wykonywanie zadań w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubawie nadzorowała **Pani Bożena Knabe**, która od 26 marca 1992 roku pełni funkcję Kierownika tej jednostki.
(akta kontroli str.3-4)

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

- **Zdzisław Jankowski** – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – zamiejscowe stanowisko pracy w Delegaturze Urzędu w Elblągu - przewodniczący zespołu kontrolnego;
  - legitymacja służbowa nr 9/10 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
  - imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego - z dnia 18 sierpnia 2014 roku nr FK-VI.0030.854.2014 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubawie.
    (akta kontroli str.5-6)
- **Eliza Latkowska** – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – zamiejscowe stanowisko pracy w Delegaturze Urzędu w Elblągu:
  - legitymacja służbowa nr 20/2013 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
  - imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 18 sierpnia 2014 roku nr FK-VI.0030.855.2014 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubawie.
    (akta kontroli str.7-8)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 16 października do 24 października 2014 roku (z przerwą w dniu 17 października 2014 roku). Odnotowano ją w książce kontroli prowadzonej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubawie pod pozycją 1/2014.
(akta kontroli str.9)

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**
  przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- **okres objęty kontrolą**
  okres świadczeniowy 2012/2013.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz.U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.) w związku z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.U. z 2012 r., poz. 1228 z późn. zm.) – *zwanej dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.*
(akta kontroli str.10-20)

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawie – w zakresie objętym kontrolą - ocenia się **pozytywnie**.

USTALENIA KONTROLI

Analiza, dostępnych w Oddziale Budżetu, Planowania i Analiz Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, sprawozdań z realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (III, IV kwartał 2012 roku oraz III kwartał 2013 roku) wykazała, że w okresie objętym kontrolą (tj. od 1 października 2012 roku do 30 września 2013 roku) w gminie miejskiej Lubawa na świadczenia wypłacane z funduszu alimentacyjnego (**1.230 świadczeń**) wydatkowano kwotę **420.167 zł**. Według stanu na dzień 30 września 2013 roku świadczenia te pobierały **63 rodziny** dla **114 osób** uprawnionych. Ponadto ustalono, że w powyższym okresie skuteczność egzekucji w gminie miejskiej Lubawa była bardzo zbliżona od średniej wojewódzkiej i przedstawiała się w następujący sposób:

- w jednostce kontrolowanej - przy wypłaconych świadczeniach z funduszu alimentacyjnego w wysokości 420.167 zł - skuteczność egzekucji wyniosła 50.914 zł, co stanowiło **12,12%** ogółu poniesionych kosztów na wypłatę świadczeń;
- w województwie warmińsko-mazurskim - przy wypłaconych świadczeniach z funduszu alimentacyjnego w wysokości 81.801.124 zł - skuteczność egzekucji wyniosła 9.925.214 zł, co stanowiło **12,13%** ogółu poniesionych kosztów na wypłatę świadczeń.

(akta kontroli str.102-113)

W 2013 roku gmina miejska Lubawa z tytułu skutecznej egzekucji wypłaconych osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego – w trybie art. 27 ust. 4 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – uzyskała dochód własny w wysokości 55.160,21 zł.
(akta kontroli str.114-117)

Gmina miejska Lubawa w 2013 roku wydatkowała środki własne na koszty obsługi zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych i ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w wysokości 18.935 zł, w tym środki własne z rozdziału:

- 85212 w wysokości 7.017,92 zł (§ 4210, § 4300, § 4430);
- 85219 w wysokości 11.917,71 zł (§ 4010, § 4110, § 4120).

Stanowiło to 18,05% otrzymanej od Wojewody Warmińsko-Mazurskiego dotacji na koszty obsługi zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych i ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
(akta kontroli str.118-119)

Osoby pobierające wynagrodzenie pokrywane z dotacji, pochodzącej z rozdziału 85212, przekazanej przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego realizowały zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.
(akta kontroli str.120)

Stan zadłużenia dłużników alimentacyjnych – na dzień 30 września 2013 roku - z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosił ogółem 2.654.731,90 zł, z tego:

- z tytułu zaliczki alimentacyjnej – 634.630,72 zł;
- z tytułu funduszu alimentacyjnego – 1.568.535,83 zł;
- z tytułu odsetek – 451.565,35 zł.

(akta kontroli str.121-123)

I. Organizacyjne i techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina miejska Lubawa liczy około 10.070 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w gminie tej jest Burmistrz Miasta Lubawa.
Działania kontrolne wykazały, że na podstawie wydanych upoważnień Burmistrza Miasta Lubawa - zgodnie z art. 8a, 8b, 8c oraz art. 12 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów - **zadania te realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubawie.**
(akta kontroli str. 60-63; 67-70; 78-80; 94)

Decyzje z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wydawane były na podstawie upoważnień udzielonych przez Burmistrza Miasta Lubawa.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubawie wykonywał swoją działalność na podstawie Statutu, nadanego w drodze Uchwały Nr XXI/231/2012 Rady Miasta Lubawa z dnia 19 grudnia 2012 roku.
Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli Statut jednostki określał, że Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubawie realizuje zadania administracji rządowej zlecone gminie, w tym zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
(akta kontroli str.21-29)

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Ośrodka – na dzień rozpoczęcia kontroli określał *Regulamin Organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawie,* stanowiący załącznik do Zarządzenia Nr 7/2012 Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawie z dnia 21 grudnia 2012 roku w sprawie ustalenia tego Regulaminu (wraz z późniejszą zmianą wprowadzoną Zarządzeniem Nr 5/2013 Kierownika MOPS w Lubawie z dnia 15 kwietnia 2013 roku).

W czasie prowadzonej kontroli problemowej, Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawie - Zarządzeniem Nr 5/2014 z dnia 20 października 2014 roku - dokonał kolejnego uaktualnienia tego dokumentu.

Po wprowadzonych (w dniu 20 października 2014 roku) zmianach, *Regulamin Organizacyjny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawie* był aktualny w zakresie objętym kontrolą.
(akta kontroli str.30-58)

Działania kontrolne wykazały, że w okresie objętym kontrolą zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów realizowane były - w ramach 1 etatu - przez jednego pracownika MOPS (inspektora), który bezpośrednio podlegał Kierownikowi Ośrodka. Zadania te wykonywano na podstawie aktualnych przepisów prawnych w zakresie pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
Pracownik MOPS, zajmujący się realizacją kontrolowanych spraw, posiadał zakres czynności zawierający zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Ponadto posiadał stosowne upoważnienia do wykonywania powierzonych mu zadań.
(akta kontroli str.59-76)

Kierownik MOPS również posiadał zakres czynności oraz upoważnienia, niezbędne do realizacji kontrolowanych zadań, udzielone przez Burmistrza Miasta Lubawa.
(akta kontroli str. 77-80)

W okresie objętym kontrolą pracownik wykonujący zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów uczestniczył w szkoleniach mających wpływ na podwyższenie stanu jego wiedzy i umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych mu zadań. Udział w szkoleniach potwierdzały przedstawione kontrolującym certyfikaty.
(akta kontroli str.81-92)

W trakcie kontroli ustalono, że pracownik realizujący kontrolowane zadania zajmował wspólnie z pracownikiem wykonującym zadania z zakresu świadczeń rodzinnych, jedno niewielkie pomieszczenie biurowe (z oddzielnym wejściem) wydzielone za pomocą oszklonej ścianki działowej z dużej, podłużnej hali biurowej mieszczącej większość stanowisk pracy osób zatrudnionych w Ośrodku oraz dodatkowo korzystał z przejściowego pomieszczenia (z głównym wejściem do MOPS), w którym przechowywano dokumentację, w tym również z zakresu objętego kontrolą. Łączna powierzchnia obu pomieszczeń wynosiła ok. 18m². Warunki pracy oraz przyjęć interesantów, z uwagi na panujący hałas przenoszący się z ogólnej hali biurowej oraz z uwagi na mały metraż pomieszczenia biurowego były trudne. Pracownikowi realizującemu zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów zapewniono niezbędny sprzęt i urządzenia biurowe. Dokumentację z zakresu kontrolowanych spraw prawidłowo prowadzono i przechowywano. Wywiady alimentacyjne i oświadczenia majątkowe przyjmowane były od dłużników alimentacyjnych – w sposób zapewniający ochronę ich danych osobowych. Główne wejście do budynku, w którym zlokalizowano MOPS pozbawione zostało barier architektonicznych. W związku z tym osoby niepełnosprawne nie miały trudności z dostępem do pomieszczeń biurowych Ośrodka usytuowanych na parterze.
(akta kontroli str. 93-101)

Organ właściwy dłużnika i organ właściwy wierzyciela mogą gromadzić i przetwarzać, w zakresie określonym w ustawie, dane osobowe osób składających wniosek o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, członków ich rodzin oraz dłużników alimentacyjnych i członków ich rodzin.
Podczas działań kontrolnych prowadzonych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubawie, zespołowi kontrolnemu przedstawiono dokument, potwierdzający zarejestrowanie - przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych - zbioru danych osobowych o nazwie „FUNDUSZ ALIMENTACYJNY".
(akta kontroli str.124)

Osobom przeprowadzającym kontrolę okazano dokumenty, potwierdzające wykupienie licencji na oprogramowanie do obsługi realizowanych zadań z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Licencja na oprogramowanie została wykupiona w Spółce Akcyjnej Sygnity, mającej swoją siedzibę w Warszawie.
Ustalono, że w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubawie pracownicy merytoryczni posługiwali się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.
(akta kontroli str.125-128)

Zgodnie z art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, organ właściwy wierzyciela zobowiązany jest przekazywać do biura informacji gospodarczej, informację gospodarczą o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego, za okres dłuższy niż 6 miesięcy. Osobom przeprowadzającym kontrolę okazano dokumenty potwierdzające posiadanie umowy, o udostępnianiu przez gminę informacji gospodarczych o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych, zawartej z InfoMonitor Biuro Informacji Gospodarczej S.A. z siedzibą w Warszawie.
Bazę danych aktualizowano raz w miesiącu. Ostatniej aktualizacji danych zawartych w powyższym rejestrze dokonano w dniu 30 września 2014 roku.
(akta kontroli str.129-142)

II. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych i podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych

Kontrolerzy, w wyniku analizy przedkontrolnej dokonanej w oparciu o sprawozdania z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów za IV kwartał 2012 roku oraz za I, II i III kwartał 2013 roku - dostępne w Oddziale Budżetu, Planowania i Analiz Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko – Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie - określili, że kontroli poddanych będzie, co najmniej 15% losowo wybranych postępowań administracyjnych z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Założono, że losowy dobór próby dokonany zostanie spośród wszystkich postępowań administracyjnych prowadzonych - w okresie objętym kontrolą – przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubawie w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zwrotu wypłaconych świadczeń oraz uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.
Ponadto założono, że kontroli poddanych zostanie, co najmniej 15% akt dłużników alimentacyjnych w zakresie oceny podejmowanych wobec nich działań.
(akta kontroli str.13-14)

Postępowanie administracyjne

W trakcie działań kontrolnych ustalono, że w okresie świadczeniowym 2012/2013 w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubawie prowadzono **197** postępowań administracyjnych związanych z realizacją zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w tym:

- **93** postępowania administracyjne związane z rozpatrywaniem wniosków o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego na okres świadczeniowy 2012/2013 oraz związane ze zmianą wysokości przyznanych świadczeń alimentacyjnych;
- **69** postępowań administracyjnych, prowadzonych w okresie świadczeniowym 2012/2013, w sprawie zwrotu przez dłużnika - wypłaconych osobie uprawnionej - świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- **28** postępowań administracyjnych w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych;
- **5** postępowań administracyjnych w sprawie nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego;
- **2** postępowania administracyjne związane z rozpatrzeniem wniosków o rozłożenie na raty zobowiązań finansowych powstałych w związku z realizacją ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

(akta kontroli str.143-144)

Zgodnie ze wstępnymi założeniami ustalono, że kontroli poddane zostaną akta minimum **30 (15%)** losowo wybranych spraw, w których prowadzono postępowanie administracyjne związane z realizacją zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubawie skontrolowano akta **51** losowo wybranych spraw, w których prowadzono postępowanie administracyjne związane z realizacją zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, co stanowiło **25,89%** ogółu spraw z tego zakresu prowadzonych przez jednostkę kontrolowaną.
Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań.

Kontroli i analizie poddano:

- **25** postępowań administracyjnych w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego na okres świadczeniowy 2012/2013, w tym 1 postępowanie administracyjne związane ze zmianą wysokości przyznanych świadczeń alimentacyjnych – akta wnioskodawców wyszczególnionych w arkuszu A;

  (akta kontroli str.145-261)
- **14** postępowań administracyjnych w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej (w okresie świadczeniowy 2011/2012) świadczeń z funduszu alimentacyjnego - akta dłużników wyszczególnionych w arkuszu B;

  (akta kontroli str.262-269)

- **8** postępowań administracyjnych w sprawie uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych - akta dłużników wyszczególnionych w arkuszu C;

  (akta kontroli str.270-278)
- **2** postępowania administracyjne w sprawie nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego - akta dłużników wyszczególnionych w arkuszu F;

  (akta kontroli str.279-281)
- **2** postępowania administracyjne związane z rozpatrzeniem wniosków o rozłożenie na raty zobowiązań finansowych powstałych w związku z realizacją ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów - akta dłużników wyszczególnionych w arkuszu F.
  (akta kontroli str.279; 282-283)

Ilość skontrolowanych spraw i ich akt była wystarczająca do dokonania oceny prowadzonych postępowań administracyjnych, a zastosowane do oceny mierniki były reprezentatywne dla losowo wybranej przez kontrolerów próby badawczej.

Podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubawie – w okresie świadczeniowym 2012/2013 - zobowiązany był do podejmowania działań wobec **100** dłużników alimentacyjnych, w tym:

- wobec **48** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był Burmistrz Miasta Lubawa;
- wobec **24** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy, a dla wierzycieli Burmistrz Miasta Lubawa;
- wobec **28** dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był Burmistrz Miasta Lubawa – uznanych w trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych – w zakresie podejmowanych dalszych, ustawowo określonych, działań.

(akta kontroli str.284-285)

Zgodnie ze wstępnymi założeniami, pod kątem podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych, kontroli poddanych powinno być minimum **15** (**15%**) losowo wybranych akt dłużników alimentacyjnych.

W trakcie kontroli prowadzonej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubawie przeanalizowano akta **35** losowo wybranych dłużników alimentacyjnych, co stanowiło **35%** ogółu spraw z tego zakresu prowadzonych przez jednostkę kontrolowaną.

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych oraz pod kątem terminowości.

Kontroli i analizie poddano:

- **15** akt dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był Burmistrz Miasta Lubawa - w zakresie podejmowanych wobec nich działań – akta dłużników wyszczególnionych w arkuszu E;

  (akta kontroli str.286-316)
- **13** akt dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy, a dla wierzycieli organem właściwym był Burmistrz Miasta Lubawa – w zakresie wystąpienia z wnioskiem do organu właściwego dłużnika alimentacyjnego o podjęcie wobec niego działań - akta dłużników wyszczególnionych w arkuszu G;

  (akta kontroli str.317-330)
- **7** akt dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był Burmistrz Miasta Lubawa – uznanych w trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych – w zakresie podejmowanych dalszych, ustawowo określonych, działań - akta dłużników wyszczególnionych w arkuszu D.

  (akta kontroli str.331-338)

Ilość skontrolowanych akt dłużników była wystarczająca do dokonania oceny podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych, a zastosowane do oceny mierniki były reprezentatywne dla losowo wybranej przez kontrolerów próby badawczej.

W okresie objętym kontrolą Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubawie nie rozpatrywał żadnej skargi dotyczącej spraw z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Wynikało to z - przedstawionego kontrolującym - rejestru skarg prowadzonego w jednostce kontrolowanej oraz z informacji w tym zakresie złożonej przez Kierownika Ośrodka.

(akta kontroli str.339)

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono uchybienia, które nie miały wpływu na kontrolowaną działalność, tj.:

- W aktach wszystkich 22 spraw na podstawie, których przyznawane były świadczenia z funduszu alimentacyjnego stwierdzono brak udokumentowanego potwierdzenia przekazania wnioskodawcom (wierzycielom) pełnej informacji na temat zdarzeń (przypadków) powodujących powstawanie nienależnie pobranych świadczeń (art. 2 pkt 7 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów) – akta wierzycieli wyszczególnione w arkuszu A poz.1-8; 10-17; 19-24.
  (akta kontroli str.145-161; 164-183; 188-219; 236-261)

  Skutek ustalonego uchybienia:
  Niestosowanie jasnych i wyczerpujących pouczeń może prowadzić do braku wiedzy świadczeniobiorcy w zakresie przypadków powodujących nienależnie pobrane świadczenia, a tym samym może wpływać na pobieranie świadczeń alimentacyjnych w sytuacji, gdy stają się one nienależne.

- Kontrola akt 8 dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był wójt/burmistrz/prezydent innej gminy (arkusz B poz.: 1, 2, 3, 4, 11, 12, 13, 14), w zakresie zwrotu przez nich wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wykazała, że w 3 przypadkach (arkusz B poz.: 2, 3, 12) nie przekazano organowi właściwemu dłużnika alimentacyjnego decyzji o zwrocie wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego - stanowiło to 37,5% próby badawczej.

  (akta kontroli str.262-264; 268)

  Skutek ustalonego uchybienia:
  Nierzetelne realizowanie zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

- Kontrola akt 15 dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był Burmistrz Miasta Lubawa (arkusz B poz.: 1-15) wykazała, że w 4 przypadkach (arkusz B poz.: 1, 2, 11, 12) – co stanowiło 26,67% próby badawczej - nie informowano dłużników alimentacyjnych (w trybie art. 4 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów) o przekazaniu do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

  (akta kontroli str.286-290; 307-308)

  Skutek ustalonego uchybienia:
  Skutkowało to niewykorzystaniem ustawowego narzędzia przeznaczonego do dyscyplinowania dłużników alimentacyjnych w zakresie wywiązywania się przez nich ze zobowiązań alimentacyjnych.

- W 3 przypadkach (arkusz E poz.: 1, 6, 7), w poddanych kontroli i analizie aktach dłużników alimentacyjnych, dla których organem właściwym był Burmistrz Miasta Lubawa, stwierdzono brak dowodów potwierdzających, że po złożeniu wniosku o ściganie z art. 209 § 1 Kk - monitorowano dalsze działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych przez organy do tego uprawnione (w wyżej wymienionych przypadkach dotyczyło to działań podejmowanych przez Policję).
  (akta kontroli str.331-332; 337-338)

  Skutek ustalonego uchybienia:
  Skutkować to mogło brakiem możliwości podjęcia w następnym okresie świadczeniowym - przewidzianych ustawowo - działań wobec dłużnika alimentacyjnego z uwagi na brak wiedzy o tym dłużniku.

- Na 51 postępowań administracyjnych prowadzonych w MOPS, które poddano kontroli i analizie, w 22 przypadkach (arkusz B poz.:1-14 i arkusz C poz.:1-8) - co stanowiło 43,13% próby badawczej - nierzetelnie sporządzono dokumenty informujące stronę postępowania o wszczęciu postępowania administracyjnego. W dokumentach tych nie umieszczono informacji mówiącej o uprawnieniach strony wynikających z art. 10 § 1 Kpa oraz nie wskazano okresu świadczeniowego, którego dotyczyła wszczynana sprawa.
  (akta kontroli str.270-278; 262-269)

  Skutek ustalonego uchybienia:
  Skutkować to mogło brakiem wiedzy strony postępowania administracyjnego w zakresie przysługujących jej uprawnień w trakcie trwającego postępowania oraz utrudnieniem w umiejscowieniu przedmiotu tego postępowania w określonym przedziale czasowym.

Przyczyny powstania powyższych uchybień:

- nienależyty nadzór Kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawie nad realizacją bieżących zadań objętych kontrolą;
- niejednolite postrzeganie obowiązku wynikającego z art. 9 Kpa w przedmiocie należytego i wyczerpującego informowania stron postępowania administracyjnego o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie praw i obowiązków uczestników tego postępowania oraz brak - w przepisach szczególnych – uregulowań określających wymagania w zakresie pouczeń dotyczących nienależnie pobranych świadczeń, które powinny być stosowane przez realizatorów zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

W związku ze stwierdzonymi uchybieniami, nie mającymi wpływu na kontrolowaną działalność, wnoszę o podjęcie stosownych działań mających na celu ich wyeliminowanie poprzez realizację następujących zaleceń:

1. W sposób udokumentowany, jasno i wyczerpująco pouczać świadczeniobiorców o przypadkach powodujących nienależnie pobrane świadczenia.
2. Decyzje o zwrocie wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego przekazywać organowi właściwemu dłużnika alimentacyjnego.
3. Informować dłużników alimentacyjnych o przekazaniu do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
4. W sposób udokumentowany monitorować dalsze działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych przez organy do tego ustawowo uprawnione.
5. Rzetelnie sporządzać dokumenty informujące stronę postępowania o wszczęciu postępowania administracyjnego, a w szczególności umieszczać w nich informacje o uprawnieniach strony wynikających z art. 10 § 1 Kpa oraz wskazywać okres świadczeniowy, którego dotyczy wszczynana sprawa.

Proszę Panią Kierownik o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 14 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że - stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej - od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. Wojewody Warmińsko-Mazurskiego
Grażyna Kluge
Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski